

Liv Maurud
Torgny Segerstedts G. 35
2319 Hamar

Saksbehandler, innvalgstelefon
Marie-Louise Olsen, 61 26 60 76

Bjørnberga og Isteren NR - dispensasjon- transport av utstyr på snødekt mark - Nysandvika gbnr. 162/1/4

Statsforvalteren gir Tove Vesterlund og nærmeste familie tillatelse til bruk av snøskuter for transport av ved til hytte i Nysandvika, med hjemmel i § 5 punkt 7 i verneforskriften for Bjørnberga og Isteren naturreservat. Tillatelsen gjelder for inntil 6 turer (tur/retur) fra dags dato og i vintersesongene 2021/2022, 2022/2023, 2023/2024. Tillatelsen er gitt på bestemte vilkår som er beskrevet nedenfor.

Søknaden

Vi viser til deres søknad av 16. mars 2021 angående tillatelse til bruk av snøskuter for transport av utstyr og bagasje inn til hytte (162/1/4) i Nysandvika, i Bjørnberga og Isteren naturreservat, Engerdal kommune.

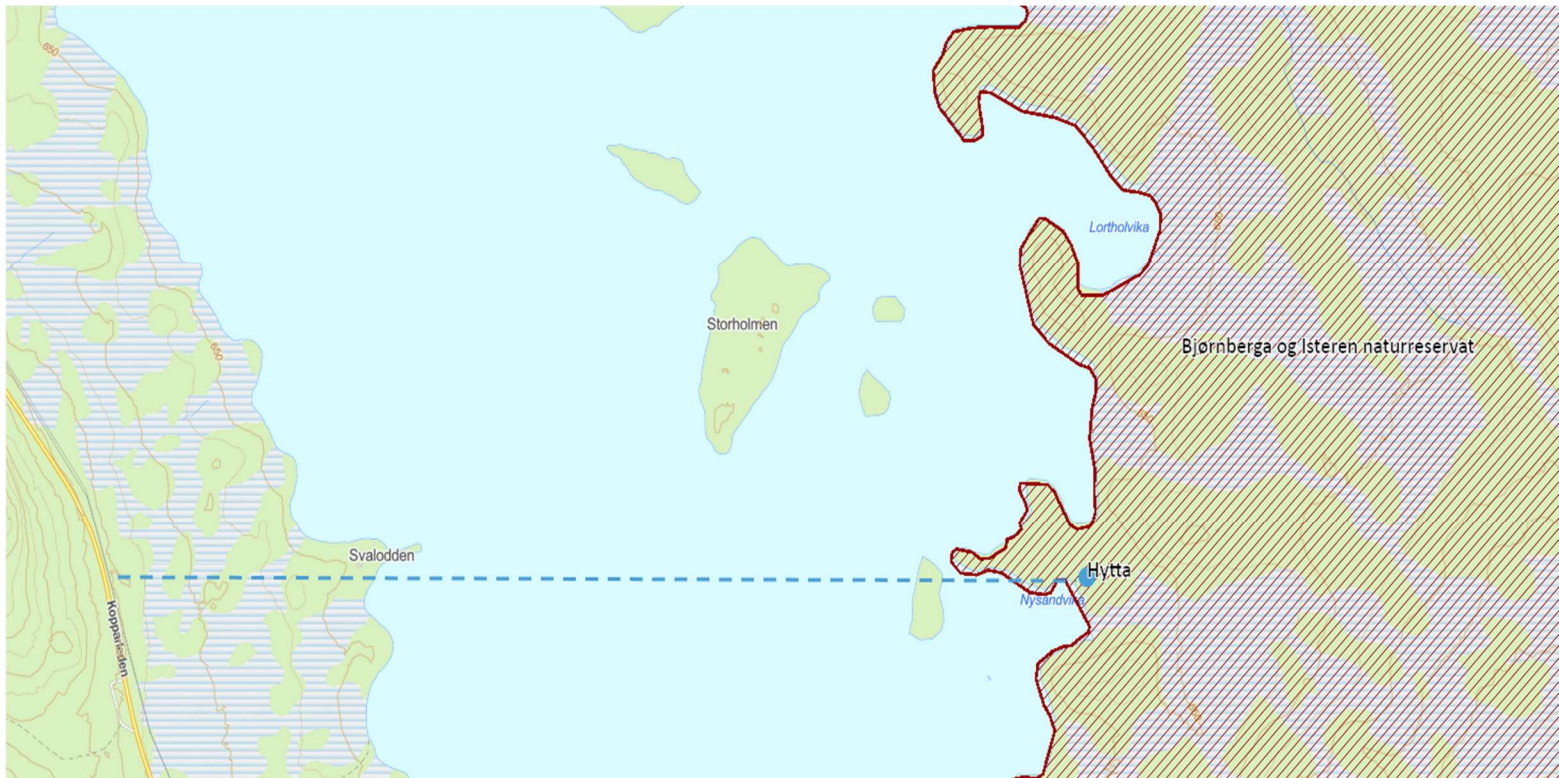
Det søkes om en tillatelse for perioden 2021/2022, 2022/2023 og 2023/2024. Det søkes om x-antall turer.

Hytta eies sammen med niesen til søker, slik ønskes det at tillatelsen skal gjelde for begge parter inklusivt barn og barnebarn til dem.

Trase for kjøringen vil være fra riksveg 26 og over isen til Nysandvika. Hytta ligger ca. 45 meter inn i naturreservatet. Statsforvalteren vurderer kun den delen av traseen som ligger innenfor naturreservatet, se kart side 2.

Statsforvalteren har tidligere gitt dispensasjon til kjøring på snødekt mark til aktuelle hytte i Nysandvika.

Engerdal kommune har gitt tillatelse etter motorferdselsloven.

Skravert rødt = Bjørnberga og Isteren naturreservat, blå prikk = hytta, stiplet blå linje = omsøkt trase (InnlandsGis).

Lovgrunnlag

Bjørnberga og Isteren naturreservat ble opprettet 2. september 2005. Formålet med fredningen er å bevare et stort og spesielt naturområde og vannøkosystem med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Av spesielle kvaliteter har området store arealer med naturskog, stedvis med urskogpreg, og et spesielt vannøkosystem som er leveområde for mange sårbare og sjeldne fuglearter.

Jf. verneforskriften for Bjørnberga og Isteren naturreservat § 3 punkt 1, er vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er fredet mot skade og ødeleggelse og dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er fredet mot skade og ødeleggelse, jf. § 3 punkt 2. Videre er motorferdsel til lands og til vanns forbudt, jf. § 3 punkt 4.

§ 5 punkt 7 i verneforskriften åpner imidlertid opp for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til nødvendig transport av ved, materialer og utstyr til setrer, hytter og buer med beltekjøretøy på godt snødekt mark.

Ifølge naturmangfoldloven (nml.) § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet og vurderingen skal fremgå av beslutningen.

Statsforvalterens vurdering

Nml. § 8 sier at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal, så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Med bakgrunn i registreringer og rapporter om de naturfaglige verdiene i reservatet, som for eksempel NINA Rapport nr. 44 fra 2004 og registreringer i Artskart, mener Statsforvalteren å ha tilstrekkelig kunnskap om det berørte området og

konsekvensene av den omsøkte transporten. Det legges derfor ikke særlig vekt på nml. § 9 om «føre-var-prinsippet».

Et naturreservat er den strengeste verneformen med hjemmel i naturmangfoldloven. Denne verneformen brukes for å sikre urørt eller tilnærmet urørt natur eller spesielle naturtyper som det er knyttet internasjonale, nasjonale eller regionale verneverdier til. Utviklingen i naturreservatet skal være mest mulig naturstyrt. Stillhet og fravær fra motordur og motoriserte kjøretøy og luftfartøy er et av karaktertrekkene ved urørt natur. Det er derfor et overordnet mål å begrense omfanget av motorisert ferdsel i slike biologiske naturreservater som Bjørnberga og Isteren naturreservat til det strengt nødvendige.

Den omsøkte hytta ligger ca. 45 meter inn i Bjørnberga og Isteren naturreservat, slik at selve kjøringen vil berøre kun en liten del av naturreservatet. I våre databaser er det i Bjørnberga og Isteren naturreservat dokumentert arter med særlige sensitivitetskrav, i dette tilfellet arter som er sterkt følsomme overfor forstyrrelser fra menneske. Det finnes en høy andel rødlistede arter som gjør at Bjørnberga og Isteren naturreservat i viltsammenheng er svært verdifullt. Det er spesielt rikt på våtmarksfugl, og har stor betydning både som hekke- og trekkområde. Området er et eldorado for ender, lommer og flere rovfuglarter. Den omsøkte traseen og hytta ligger per i dag ikke innenfor omtalte arters sensitivitetssone.

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. nml. § 10. Det er få andre dispensasjonssaker som er innvilget i Bjørnberga og Isteren naturreservat. I saker som denne, hvor naturmangfoldet er berørt, er det ikke tilstrekkelig å vurdere skadevirkningene isolert og kun ut fra et nåtidsperspektiv. Den samlede belastning på økosystemet som helhet må i nåtid og fremtid tillegges vekt, blant annet for å forhindre en gradvis forvitring av leveområder, hvor tiltakene finner sted «bit-for-bit», med risiko for at den samlede belastning blir så stor at det kan få signifikante konsekvenser for arter og naturtypers bevaringsstatus.

Det er som nevnt et mål å begrense motorferdsel i verneområder og utmark. Det har vært vanlig forvaltningspraksis å gi tillatelse til inntil 6 turer (tur/retur) pr. husvære og sesong. Dette for å unngå at den fremtidige samlede belastningen på området blir for stor. Under sammenslåingen av fylkene Oppland og Hedmark ble Fylkesmannen i Hedmark og Fylkesmannen i Oppland den 1. januar 2019 til Fylkesmannen i Innlandet (nå Statsforvalteren i Innlandet). I den sammenheng har praksisen mellom de to fylkene blitt harmonisert, blant annet innen området motorferdsel i verneområder - antall tillatte turer. Praksisen har tidligere vært noe ulik mellom fylkene. Dersom ikke søker kan dokumentere et særlig behov, vil i utgangspunktet Statsforvalteren i Innlandet vurdere motorferdelsbehovet i verneområder slik:

- Ved adgang til hytte/seter med bilveg sommerstid kan det gis dispensasjon på inntil 4 turer pr. husvære med snøskuter vinterstid (tur/retur).
- Uten adgang til hytte/seter med bilveg sommerstid kan det gis dispensasjon på inntil 6 turer pr. husvære vinterstid med snøskuter (tur/retur).

Da det ikke fører sommerveg til hytte ved Nysandvika, vurderer vi at behovet i dette tilfellet kan dekkes av **inntil 6 turer (tur/retur)**.

Etter Statsforvalterens oppfatning vil kjøring i forbindelse med nyttetransport på vinterføre på nærmere angitte vilkår i liten grad komme i konflikt med verneverdiene og hovedformålet med

opprettelsen av naturreservat, jf. nml. § 48. Vi anser derfor ikke at det er nødvendig med avbøtende tiltak eller kostnadskrevende tiltak for å unngå miljøskade, jf. nml. §§ 11 og 12.

Statsforvalteren anser at omsøkte kjøring i Bjørnberga og Isteren naturreservat vil ligge innenfor rammen av hva området tåler av belastning med tanke på forstyrrelser gjennom økt aktivitet eller uheldig presedens for lignende tiltak, da det finnes et begrenset antall hytter, setrer og buer i reservatet, og mener at nml. § 10 er vurdert tilstrekkelig og tillagt vekt i saken. Vi anser videre at med de vilkår som stilles vil ikke kjøringen stride mot vernevedtakets formål og påvirke verneverdiene nevneverdig.

Vedtak

Statsforvalteren i Innlandet gir Liv Maurud tillatelse til å bruke snøskuter for transport av ved til hytte (162/1/4) i Nysandvika, med hjemmel i § 5 punkt 7 i verneforskriften for Bjørnberga og Isteren naturreservat. Følgende vilkår er knyttet til tillatelsen:

- 1) Tillatelsen gjelder for Liv Maurud og Tove Vesterlund Gerkens og nærmeste familie.
- 2) Tillatelsen gjelder for **inntil 6 turer (tur/retur) fra dags dato og i vintersesongene 2021/2022, 2022/2023 og 2023/2024 hvor siste kjøredag er 15. april eller 2. påskedag dersom påska er sen.**
- 3) Kjøringen skal følge trase som vist på kart siden 2 (hentet i søknaden).
- 4) Kjøringen skal bare utføres på godt snødekt, frossen mark med beltegående kjøretøy (snøskuter).
- 5) All kjøring skal skje på en hensynsfull måte slik at skader på vegetasjon og forstyrrelse av dyrelivet unngås.
- 6) Det skal føres kjørebok som viser dato og strekning for kjøring.
- 7) Føring av kjørebok kan gjøres på to ulike måter:
 - 1) Utfylling av kjørebok som sendes til Statsforvalteren etter at kjøringen er utført, senest innen 31. mai 2021, eller
 - 2) utfylling i mobilappen Ferdast (www.ferdast.no), hvor det legges inn dispensasjon og opplysninger om kjøring m.m. ved start og slutt av kjøringen. Ved bruk av Ferdast trengs ikke en innsending av rapport.
- 8) Kjørebok og tillatelse, eller utfylt Ferdast, skal medbringes under transport og vises på forlangelse fra Statens Naturoppsyn.

Vi vil gjøre oppmerksom på at dispensasjonen ikke omfatter persontransport, men at personer kan sitte på når det fraktes materialer så langt det er plass, og hvis dette ikke utløser et behov for flere turer.

Denne dispensasjonen er gitt i henhold til verneforskriften for Bjørnberga og Isteren naturreservat. Dere må selv avklare behovet for tillatelse etter annet lovverk og grunneieres tillatelse før tiltaket kan utføres.

Klageadgang

Statsforvalteren viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottakelsen av dette brevet. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Marie-Louise Olsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

ENGERDAL KOMMUNE Engerdalsveien 1794 2440 ENGERDAL
Statens Naturoppsyn (SNO lokalt)